

N:o 153.

Af herr **P. Waldenström**, om *latinskrifningens upphörande vid de allmänna läroverken.*

Vid flera tillfällen har Kongl. Maj:t förklarad sig vara sinnad att borttaga det latinska öfversättningsprofvat i mogenhetsexamen. Det vore i hög grad önskvärdt, om detta snart skedde. Men i sammanhang dermed borde ock latinskrifningen helt och hållet borttagas från undervisningsplanen. Denna skrifning har nu icke på långt när samma betydelse som den hade, då inga andra öfversättningar från svenska till främmande språk förekommo vid våra läroverk. Den tid och det arbete, som den tager i anspråk, skulle med mycket större gagn för lärjungarne kunna egnas åt öfversättningar från modersmålet till något lefvande språk.

Att en omrangering af latinets ställning i allmänhet så väl i skolan som vid universitetet är af behovet påkallad, torde icke kunna bestridas. Det fullständiga genomförandet af en sådan torde icke kunna ske så snart. Men ehvad det låter vänta på sig längre eller kortare tid, kan *latinskrifningen* när som helst upphöra utan att vålla några rubbningar i undervisningsplanen för öfrigt.

Att utbyta det latinska öfversättningsprofvat mot en öfversättning från latinet till modersmålet har af Kongl. Maj:t blifvit ifrågasatt i de propositioner, der det varit tal om denna sak. Ett sådant utbyte vore dock alldeles ändamålslost. Till prof på lärjungarnes kunskap i latinet är det muntliga öfversättningsprofvat tillfyllestgörande, och för utrönande af deras förmåga att behandla modersmålet torde intet annat skriftligt prof böra fordras än det nu vanliga. Huru för öfrigt de svenska *skriföfningarna* böra anordnas vid *undervisningen*, det må lemnas åt rektor och vederbörande lärare att bestämma. De kunna utan tvifvel delvis lämpligen ske i form af öfversättningar från ett främmande språk, det må nu vara latin eller tyska, franska eller engelska.

På grund af hvad jag här anført, tager jag mig friheten föreslå,

att Riksdagen må i skrifvelse till Kongl. Maj:t hemställa, att latinskrifningen vid de allmänna läroverken samt i sammanhang dermed det latinska öfversättningsprofvet i mogenhetsexamen må så snart som möjligt afskaffas.

Stockholm den 28 januari 1893.

P. Waldenström.

N:o 154.

Af herr **P. Waldenström**, om ändring af § 51 regeringsformen.

Vid förra årets lagtima riksdag väckte jag en motion (n:o 190) om förkortning af den tid, inom hvilken urtima riksdag enligt nu gällande bestämmelse kan sammankallas. Jag föreslog dervid, att i § 51 regeringsformen orden: »efter 20:de och inom 30:de dagen» måtte utbytas mot: »efter 7:de och inom 20:de dagen», hvarjemte jag hemstälde om ändring i sättet för riksdagskallelens kungörande. Riksdagen antog på konstitutionsutskottets förslag en mindre ändring, nemligen den att orden »efter 20:de» utbyttes mot »efter 10:de».

Att ändra orden »inom 30:de» kan ju vara af mindre vikt, det medgifver jag gerna. Deremot anser jag de två andra ändringarna vara af mycket stor betydelse. För ett sådant fall, som § 63 regeringsformen omförmåler, är det *alldeles nödvändigt*, att Konungen eger rätt att kalla Riksdagen till sammanträde *den första dag*, då det är möjligt för dess medlemmar att samlas i hufvudstaden eller på den plats, som enligt § 50 regeringsformen kan varda bestämd.